

Warszawa, dnia 25 maja 2018 r.

Sygn. akt VI Ka 172/18

## WYROK

### W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie VI Wydział Karny Odwoławczy w składzie :

Przewodniczący: SSO Maciej Schulz (spr.)

Sędziowie: SO Adam Bednarczyk

SO Aleksandra Mazurek

protokolant: protokolant sądowy stażysta Anna Tarasiuk

przy udziale prokuratora Wojciecha Groszyka

po rozpoznaniu dnia 25 maja 2018 r.

sprawy P. K. syna J. i M., ur. (...) w B.

skazanego wyrokiem łącznym

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę

od wyroku Sądu Rejonowego w Otwocku

z dnia 19 października 2017 r. sygn. akt II K 1060/16

zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że oprócz wyroków wymienionych pkt 1 łączy także wyrok Sądu Rejonowego Katowice Zachód w Katowicach z dnia 17 września 2015 r. w sprawie III K 148/15 i wyrok ten obejmuje orzeczoną karę łączną; w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy; zwalnia skazanego od wydatków za postępowanie odwoławcze obciążając nimi Skarb Państwa; zasądza od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Otwocku na rzecz adw. J. J. kwotę 147,60 zł obejmującą wynagrodzenie za obronę z urzędu w II instancji oraz podatek VAT.

SSO Adam Bednarczyk SSO Maciej Schulz SSO Aleksandra Mazurek

Ka 172/18

## UZASADNIENIE

Apelacja obrońcy skazanego P. K. od wyroku łącznego Sądu Rejonowego w Otwocku z dnia 19 października 2017 roku (II K 1060/16) zasługuje na uwzględnienie jedynie w zakresie zarzutu pierwszego dotyczącego nieobjęcia wyrokiem łącznym kary jednostkowej orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego Katowice Zachód w Katowicach wydanym w sprawie III K 148/15. Zarzut ten jest oczywiście zasadny w świetle stanowiska Sądu I Instancji, który podniósł w pisemnych motywach wyroku, że rozpoznając sprawę oraz orzekając wziął pod uwagę wyrok Sądu Rejonowego Katowice Zachód w Katowicach w sprawie sygn. akt III K 148/15, lecz sporządzając sam wyrok omyłkowo nie wpisał tego wyroku, jako wyroku podlegającego łączeniu, mimo iż nie ulega wątpliwości, że wyrok ten winien podlegać łączeniu, bowiem kara orzeczona tym wyrokiem podlega wykonaniu. Stanowisko to znajduje uzasadnienie w materiale dowodowym, stanowiącym podstawę do wydania zaskarżonego wyroku łącznego. Dlatego też Sąd Odwoławczy uwzględnił apelację obrońcy skazanego w zakresie zarzutu pierwszego i zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że

oprócz wyroków wymienionych pkt 1 połączył także wyrok Sądu Rejonowego Katowice Zachód w Katowicach z dnia 17 września 2015 r. w sprawie III K 148/15 i wyrok ten objął orzeczoną karę łączną.

W pozostałym zakresie natomiast Sąd Odwoławczy nie uwzględnił apelacji obrońcy skazanego uznając ją za polemiczną z prawidłowym stanowiskiem Sądu I Instancji wyrażonym w pisemnych motywach wyroku.

Nie sposób zgodzić się ze stanowiskiem skarżącego, kwestionującego wymiar kary łącznej orzeczonej zaskarżonym wyrokiem łącznym.

Na wstępie należy wskazać, że stosownie do treści art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy Kodeks karny i niektórych innych ustaw (Dz.U.2015.396) przepisów rozdziału IX kodeksu karnego, dotyczących zbiegu przestępstw oraz łączenia kar i środków karnych, w brzmieniu nadanym tą ustawą, nie stosuje się do kar prawomocnie orzeczonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy (tj. 1 lipca 2015 r.), chyba że zachodzi potrzeba orzeczenia kary łącznej w związku z prawomocnym skazaniem po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy. Jak słusznie zauważył Sąd I instancji w niniejszej sprawie sześć z podlegających łączeniu wyroków skazujących P. K., a mianowicie wyrok Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie z dnia 27 sierpnia 2015 roku, w sprawie sygn. akt III K 1219/14, Sądu Rejonowego Katowice Zachód w Katowicach z dnia 17 września 2015 roku, w sprawie sygn. akt III K 148/15, wyrok Sądu Rejonowego w Wejherowie z dnia 28 stycznia 2016 roku, w sprawie sygn. akt IX K 364/15, wyrok Sądu Rejonowego w Nowej Soli z dnia 14 stycznia 2016 roku, w sprawie sygn. akt II K 1232/14, wyrok Sądu Rejonowego w Będzinie z dnia 30 marca 2016 roku, w sprawie sygn. akt II K 567/14, wyrok Sądu Rejonowego w Otwocku z dnia 18 listopada 2016 roku, w sprawie sygn. akt II K 546/13 oraz wyrok Sądu Rejonowego dla Warszawy Żoliborza w Warszawie z dnia 4 października 2016 roku, w sprawie sygn. akt III K 233/15, uprawomocniły się odpowiednio w dniach 23 września 2015 roku, 25 września 2015 roku, 5 lutego 2016 roku, 8 marca 2016 roku 7 kwietnia 2016 roku, 26 listopada 2016 roku oraz 06 kwietnia 2017 roku, a zatem po dniu wejścia w życie ustawy z dnia 20 lutego 2015 roku o zmianie ustawy Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw. Tym samym Sąd Rejonowy – zgodnie z art. 4 § 1 k.k. – zobowiązany był do rozważenia czy orzekając w niniejszej sprawie należy zastosować przepisy rozdziału IX Kodeksu karnego w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 lipca 2015 roku, czy też przepisy tego rozdziału obowiązujące w czasie popełnienia przez P. K. przestępstw, za które był skazany wszystkimi opisanymi wyżej wyrokami – jako przepisy dla niego względniejsze. Sąd I instancji prawidłowo uznał, iż przepisy rozdziału IX Kodeksu karnego obowiązujące przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 20 lutego 2015 roku o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw nie są dla skazanego względniejsze, gdyż w oparciu o te przepisy Sąd musiałby wymierzyć skazanemu dwie kary łączne pozbawienia wolności. Tymczasem przepisy obowiązujące obecnie pozwalają na połączenie w jedną karę łączną wszystkich kar, jakie pozostały skazanemu do odbycia, a zatem to właśnie te przepisy są dla skazanego względniejsze. Nadto przepisy dotyczące kary łącznej w ich obecnym brzmieniu pozwalają na łączenie kar łącznych bez konieczności ich wcześniejszego rozwiązywania, zatem połączeniu podlega jedna kara łączna a nie składające się na nią kary jednostkowe (art. 85 § 2 k.k.). W dniu 1 lipca 2015 roku w życie wszedł także przepis art. 89 § 1b k.k., który pozwala na skrócenie kary pozbawienia z warunkowym zawieszeniem jej wykonania o połowę (1 miesiąc równa się 15 dniom) w przypadku połączenia ich z karami bezwzględnie pozbawienia wolności, co nie było możliwe przed nowelizacją.

Stosownie do treści art. 86 § 1 k.k. w brzmieniu aktualnie obowiązującym Sąd orzeka karę łączną w granicach od najwyższej z orzeczonych kar za poszczególne przestępstwa do ich sumy, nie przekraczając jednak 810 stawek dziennych grzywny, 2 lat ograniczenia wolności albo 20 lat pozbawienia wolności. Najwyższą orzeczoną wobec skazanego karą jednostkową podlegającą łączeniu była kara łączna roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności orzeczone w sprawie II K 546/13 Sądu Rejonowego w Otwocku, zaś suma wszystkich kar jednostkowych pozbawienia wolności podlegających łączeniu wynosiła 8 lata i 6 miesięcy (uwzględniając wyrok Sądu Rejonowego Katowice – Zachód w Katowicach w sprawie III K 148/15). W niniejszej sprawie możliwe zatem było orzeczenie kary łącznej pozbawienia wolności w wymiarze od roku i 3 miesięcy do 8 lat i 6 miesięcy Sąd Rejonowy orzekł zaś karę łączną 6 lat i 6 miesięcy

Wymierzając skazanemu karę łączną pozbawienia wolności Sąd Rejonowy prawidłowo uwzględnił opinię z zakładu karnego, w którym przebywa skazany, czemu dał wyraz w uzasadnieniu orzeczenia. Sąd meriti odniósł się do

dołączonej do akt sprawy opinii AŚ B. (k. 17-18 i 92-96), którą prawidłowo ocenił jako pozytywną. Z opinii tych wynika, że skazany podczas pobytu w zakładzie karnym zachowuje się prawidłowo. Należy jednak przypomnieć, że poprawne zachowanie skazanego podczas odbywania kary i respektowanie przez niego porządku prawnego nie stanowi żadnej nadzwyczajnej sytuacji, a wręcz przeciwnie stanowi pewien standard i świadczy, że proces resocjalizacji skazanego przebiega prawidłowo. Przede wszystkim jednak rozważania w przedmiocie wymiaru kary łącznej winny się opierać na dyrektywach wymiaru kary z art. 53 k.k. i art. 85 a k.k. W tym kontekście Sąd Rejonowy na uwadze miał dotychczasowe, wielokrotne wchodzenie przez P. K. w konflikt z prawem, pomimo młodego wieku (k.11 pisemnych motywów wyroku). Wielokrotna karalność skazanego wskazuje na brak widocznych zmian w zachowaniu i stosunku do obowiązku przestrzegania norm prawnych. Czynniki te nie mogą pozostać pominięte przy wymiarze kary łącznej. Świadczą choćby o tym jaki zamiar towarzyszył skazanemu przy popełnieniu przestępstw. Niewątpliwie był on także świadom naganności swojego postępowania, mimo to wielokrotnie naruszył dobro stanowiące przedmiot ochrony prawnej. Fakt, że był on 13 razy karany za przestępstwa przeciwko mieniu, w tym 12 razy za przestępstwo z art. 286 § 1 kk (licząc jedynie same skazania, a nie licząc ilości czynów w poszczególnych wyrokach) prowadzi do wniosku, że P. K. z popełniania przestępstwa oszustwa uczynił sobie sposób na życie, dlatego też nie można oczekiwać, że w realiach niniejszej sprawy Sąd zastosuje zasadę absorpcji. Z tych powodów argumentacja zawarta w apelacji obrońcy nie zasługuje na uwzględnienie. Należy dodatkowo podkreślić, że powołanie się przez Sąd meriti na k. 11 pisemnych motywów wyroku na znaczny stopień społecznej szkodliwości popełnionych przez skazanego czynów, miało charakter poboczny. Jak bowiem wynika z dalszej części uzasadnienia zaskarżonego wyroku: „wymierzając skazanemu karę łączną pozbawienia wolności Sąd uwzględnił przede wszystkim wielokrotną dotychczasową karalność skazanego (k. 5-6, k. 79-81, k. 84-85), a także okoliczności w postaci pozytywnej opinii o skazanym z Aresztu Śledczego W. (k. 17-18, k. 92-96) oraz pismo z Fundacji (...) (k. 98-99)”.

Na zakończenie należy podkreślić, iż orzeczenie kary łącznej nie musi przynosić skazanemu korzyści, tj. orzeczenia kary łącznej w wymiarze niższym od sumy poszczególnych kar (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dn. 4.10.2004 r., II AKa 175/00). Sąd zobowiązany jest jednak baczyć, aby orzeczona kara łączna nie stwarzała dla skazanego większej dolegliwości, niż wynikałoby to z wykonywania po kolei jednostkowych kar, a zatem aby w wyniku wydania wyroku łącznego sytuacja skazanego nie uległa pogorszeniu w porównaniu do sytuacji sprzed wydania tego wyroku (tak wyrok SN z 31.08.1971r. VKRN 322/71; post. SN z 1.10.2002 r. VKK 73/02). Nie zapominając, iż „przepisy określające zasady orzekania kary łącznej nie mają kategorycznej wymowy w kwestii nakazu kierowania się wyłącznie dyrektywą pełnej absorpcji w odniesieniu do każdego skazanego. Skoro, więc z tychże przepisów nie wynikał obowiązek kształtowania wymiaru kary łącznej przy zastosowaniu tylko jednej dyrektywy, najbardziej korzystnej dla skazanego, to fakt, iż sąd meriti posłużył się metodą asperacji (zastosowaną przez Sąd Rejonowy) nie może stanowić podstawy do kwestionowania przedmiotowego rozstrzygnięcia. Instytucja wyroku łącznego nie jest przecież pomyślana, jako premia dla przestępcy popełniającego większą liczbę przestępstw” (wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 25 marca 2010 roku w sprawie II Aka 59/10).

Przywołane powyżej orzeczenia, aczkolwiek wydane zostały pod rządami przepisów obowiązujących do 1 lipca 2015 roku, to jednak zachowują swoją aktualność w obecnie obowiązującym stanie prawnym.

Mając powyższe na względzie należało uznać, że kara łączna pozbawienia wolności w wymiarze 6 lat i 6 miesięcy wymierzona została przez Sąd Rejonowy prawidłowo na zasadzie asperacji, przy uwzględnieniu wszystkich elementów przewidzianych w poszczególnych przepisach kodeksu karnego, a odnoszących się do jej wymiaru.

Mając powyższe na względzie Sąd Okręgowy zmienił zaskarżony wyrok łączny w sposób, wskazany na wstępie niniejszego uzasadnienia i oprócz wyroków wymienionych pkt 1 połączył także wyrok Sądu Rejonowego Katowice Zachód w Katowicach z dnia 17 września 2015 r. w sprawie III K 148/15 i wyrok ten objął orzeczoną karę łączną. W pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Jednocześnie Sąd Odwoławczy omyłkowo zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. J. J. kwotę 147,60 zł powiększoną o podatek VAT tytułem wynagrodzenia za nieopłaconą pomoc prawną udzieloną oskarżonemu z urzędu, pomimo, że był on obrońcą ustanowionym z wyboru.

Na podstawie art. 624 § 1 kpk w zw. z art. 634 kpk Sąd zwolnił skazanego od ponoszenia kosztów sądowych, wydatki przejmując na rachunek Skarbu Państwa.

***Mając powyższe na uwadze orzeczono, jak w wyroku.***

SSO Aleksandra Mazurek SSO Maciej Schulz SSO Adam Bednarczyk